

VAN DE BESTUURSTAFEL

Van de voorzitter

Daarom ben je NGV lid...

Gisteren 11 mei 2019 met een aantal leden van NGV Zwolle op excursie geweest naar drie vindplaatsen in het naburige Duitsland. We hebben bij Wallenhorst gepyritiseerde ammonoidea (Afb. 1) gevonden van tussen de 3 mm en 1,5 cm groot. In een andere groeve bij Wehrendorf vonden we gepyritiseerde mossels (*Pleuromya*) (Afb. 2) en

AFBEELDING 1. | *Ammonoidea* uit groeve Wallenhorst.

AFBEELDING 2. | *Pleuromya* uit groeve Wehrendorf.
Beide foto's door Lia Nauta van Herk.

de laatste halde (van Preussag aan de Buchholzer Damm) zal binnen twee maanden compleet onder een afdeklaag verdwenen zijn.

Wat is het mooi om samen op excursie te gaan. Elkaar te bevragen en samen te zoeken naar een verklaring. De een kijkt vooral naar mineralen, de ander naar de fossielen en weer een ander naar de geologische verschijnselen die waar te nemen zijn in een groeve. Daarom ben je natuurlijk NGV lid. Je wilt kennis opdoen en kennis delen. Er was 1 jeugdlid mee en hij kon zo mee profiteren van de kennis van de ouderen.

Website

In een tweede bestuursvergadering hebben wij ons gebogen over de eisen die we stellen aan de nieuwe website. Dankzij de kennis en inzet van Geert ten Broeke en Arthur Kessen hebben wij een goede slag gemaakt. Jan Smit, Bertie Schonk, Geert ten Broeke en Arthur Kessens vormen samen een werkgroep die nadere afspraken gaat maken en op zoek gaat naar een website bouwer die ook gaat onderhouden en continuïteit kan garanderen.

Landelijke jeugddag 28 september 2019

Als u dit leest is de vierdaagse van de jeugdleden NGV naar het Sauerland geweest. Op 28 september is er de landelijke jeugddag in de groeve Domelaar (zand en grindzuigerij) bij Markelo. Hier wordt o.a. fossiel hout, sponzen, koraal etc. gevonden. Alle jongeren tussen 12 en 25 jaar hebben gratis toegang. Maar als u ook graag wilt zoeken bent u welkom als u twee jongeren (12 t/m 25 jaar) meeneemt in uw auto. Ze hoeven geen NGV lid te zijn. Neemt u maar 1 jongere mee dan vragen wij van u een bijdrage van 10 euro. Daarnaast krijgt u na afloop van het zoeken iets aangeboden in restaurant de Poppe, vlakbij de groeve en bent u welkom op de lezing die Bas van der Schootbrugge in een zaal gaat houden over thema's die te maken hebben met de vondsten die we doen in de groeve. Details komen op de website. Opgave via NGV.jeugd@gmail.com

Drie mensen nodig voor kraam op Onderwijsdag 8 november Den Bosch

Op vrijdag 8 november 2019 is er in Den Bosch een belangrijke manifestatie waar de NGV met een kraam niet wil ontbreken. Dan komen 900 Aardrijkskunde docenten samen voor nascholing. Uw voorzitter geeft een workshop gesteenten en neemt daarna een aantal docenten mee naar het centrum van Den Bosch om natuurgesteenten in gevels, stoepen en monumenten te bekijken. Uw voorzitter maakt er een verwerkingsopdracht zodat elke leraar later in zijn eigen plaats met gesteenten aan de slag kan. Daarom een

dringende oproep. Welke drie leden kunnen de NGV kraam (met vooral uit te delen en te verkopen G&H; cursussen; komende activiteiten) bemensen? Het is eenmalig. Verplicht verder tot niets. U krijgt een heerlijke lunch en onbeperkt koffie /thee. Daarnaast krijgt u de reiskosten vergoed.

Graag een mail naar ngv.voorzitter@gmail.com

Bestuursfunctie?

Al eerder had ik geschreven dat het bestuur zoekt naar iemand die de PR voor zijn rekening kan nemen. Een dankbare taak. Helaas nog geen enkele aanmelding. Wellicht wilt u wel een andere bestuursfunctie ambiëren. Geef dat dan aan. Er zijn meer bestuursleden nodig. Kom a.u.b. ons helpen!

THEMADAGEN

Aanmelding Themadagen

Mocht u naar deze themadag gaan, dan wordt u gevraagd zich vooraf aan te melden. Dat kan via de website van de NGV: <http://www.geologienederland.nl/themadagarcheologie-en-geologiein-nederland-verbonden.html>

Als tegemoetkoming in de kosten betalen leden een eigen bijdrage van € 5,- voor koffie/thee en de organisatie.

Niet-leden betalen € 10,-. Aan de ingang te voldoen.

Koffie en thee zijn in de pauzes beschikbaar. U dient zelf een boterhammetje voor tussen de middag mee te nemen. (Tijdens de pauzes zijn er tafeldemonstraties.)

Oproep voor tafeldemonstraties Voor de themadag is de organisatie nog op zoek naar mensen die een tafeldemonstratie willen inrichten over het thema van deze themadag. Bij belangstelling graag een e-mail sturen naar Henk Scholts. E-Mail: ngv.secretaris@gmail.com

Themadag Programma 2019/2020

De volgende themadagen zijn in voorbereiding:

14 september 2019 - Themadag Uithof: Planeet Mars

23 november 2019 - Themadag Uithof: Eerste leven op aarde

14 december 2019 - Winterswijk: Feestelijke presentatie Staringia

15 februari 2020 - Themadag en ALV: Thema en plaats nog niet bepaald.

18 april 2020 - Federatie dag (GEA en NGV en nog toetredende organisaties). Locatie Uithof. Thema nog onbekend.

10 oktober 2020 - Themadag Uithof: Carboonflora

28 november 2020 - Themadag Uithof. Thema nog onbekend.

Info Themadagen

Plaats: Koningsbergergebouw Universiteit Utrecht, Budapestlaan 4 b, Uithof-Utrecht (tegenover de Botanische Tuinen) 1e verdieping; registratie, koffie/thee, tafeldemonstraties, geologische (boeken)markt in de foyer en omringende studieruimten. Lezingen in zaal Cosmos op de 1e verdieping.

Lezingen op de beide Themadagen

Meer informatie daarover kunt u t.z.t. vinden op onze website: <http://www.geologienederland.nl>

Bereikbaarheid Koningsbergergebouw

Universiteit Utrecht Budapestlaan 4b.

Per **auto**: A28, afslag De Uithof. Borden Budapestlaan volgen. Bij het gebouw zijn voldoende parkeerplaatsen, op zaterdag mag u ook parkeren op de voor medewerkers gereserveerde parkeerpleinen (b.v. Princetonplein).

Openbaar vervoer: stadsbus lijn 28 (vertrek vanaf Bushalte Utrecht CS Centrumzijde), zaterdags elke 20 minuten naar de Uithof (reistijd ca. 20 minuten). Uitstapen: halte "Botanische tuinen" dan 4 minuten te voet.

Voor nadere informatie en routekaartje zie:

www.geologischevereniging.nl

CURSUSSEN (NGV)

Cursus Introductie in de geologie deel 3, 2019

Wanneer: Zaterdagen 21 september en 5, 12, 19, 26 oktober 2019 en 2 november 2019.

Waar: SIO, Thorbeckelaan 2, 8014 AZ Zwolle (038-4651360)

Bereikbaarheid: zie www.siozwolle.nl

Docent: Dr. Tom Reijers

Kosten: € 170,- voor NGV-leden en GEA-donateurs; € 230,- voor niet-leden en niet-donateurs.

Cursusgeld is inclusief een syllabus.

De cursustijden zijn van 11.00 u. tot 16.00 u.

De inschrijving staat nog open. U krijgt restitutie indien de cursus niet doorgaat.

Aanmelden: zie de link naar het inschrijvingsformulier op de NGV-website. Aanmelding is definitief na ontvangst van zowel het inschrijvingsformulier als overmaking van het cursusgeld op rekeningnummer NL INGB 0001 1821 07 t.n.v. Nederlandse Geologische Vereniging, Lelystad o.v.v. cursus Geol3. Aanmelden: mogelijk tot 24 augustus 2019. Het is voor deze cursus niet nodig dat u deel 1 en deel 2 gevolgd hebt. De modules zijn onafhankelijk van elkaar.

Cursus Oliegeologie en energie- geschiedenis van prehistorisch gecontroleerd vuur tot toekomstige energie.

Deze cursus is helaas afgelast wegens te weinig aanmeldingen.

Cursus Gesteentedeterminatie

Wanneer: Zaterdagen 9, 16 en 30 november en 7 december 2019.

Waar: SIO, Thorbeckelaan 2, 8014 AZ Zwolle (038-4651360)

Bereikbaarheid: Zie www.siozwolle.nl

Docent: De cursus wordt gegeven door Drs. Maaïke van Tooren.

De cursustijden zijn van 11.00 u. tot 16.00 u.

Kosten: NGV-leden en GEA-donateurs: € 110,-; Niet-leden en niet-donateurs: € 150,-;

Restitutie indien de cursus niet doorgaat. Het inschrijfgeld is inclusief hand-outs.

Maximum aantal deelnemers: 16 (Op dit moment helaas vol geboekt! Maar u kunt zich op de wachtlijst laten zetten.)

Wij hopen in het najaar meer nieuws te kunnen brengen over het programma voor 2020.

RECTIFICATIES

Grondboor & Hamer SPECIAL, jaargang 72, nr. 5/6 - 2018

In het dubbelnummer van G&H nr. 5/6 2018 zijn helaas een paar foutjes geslopen in het artikel over de KPg grens in Zuid Limburg van Jan Smit. Wim Felder is abusievelijk vermeld voor Werner Felder, die samen met Jaques Severijns en Rudi Dortangs de kleilagen in de Geulhemmergroeve hebben gevonden. De officiële naam voor het gangenstelsel in Geulhem is niet Geulhemmergrot maar Geulhemmergroeve en tot slot is Ruud Dortangs geen voorzitter geweest van de afdeling Limburg, maar is hij wel hoofdredacteur van Spreekende Bodem, het tijdschrift van de afdeling. *(Met dank aan Afdeling Limburg.)*

Grondboor & Hamer, jaargang 73, nr. 2 - 2019

In het artikel 'Een versteende boom in Oriental, Noord Marokko': Bij afbeeldingen van de slijppreparaten die Hans de Kruyk gemaakt heeft, zijn de onderschriften verwisseld. Dat moet zijn: foto van 9C.: De tangentiële doorsnede en foto 9D.: De radiale doorsnede.' *(Met dank aan Harry Huisman van website 'Kijk eens omlaag'.)*

Grondboor & Hamer, jaargang 73, nr. 2 - 2019

In het artikel 'Diplodocus 'Kirby', de nieuwste aanwinst voor het Oertijdmuseum' door Jonathan Wallaard: pag. 75, rechter kolom. 2e zin, is een klein foutje geslopen. De zin moet luiden: 'Nu begint het grote preparerewerk in Bostel (Afb. 3 en 5).' *(Met dank aan Jonathan Wallaard.)*

Georeizen

Geo-reizen aanbod 2019/2020

Op onze reizen bestuderen we geologische fenomenen. We zijn de gehele dag op pad en bezoeken diverse sites, vervoer per busje of met meerdere auto's, we lopen kleine afstanden en we lunchen (meestal) in het veld. En dat alles onder de bezielende leiding van onze geologen.

Weekexcursies

Alpen – 7 geologische dagtochten door een glaciaal berglandschap

Reisdata: zondag 7 t/m zaterdag 13 juli 2019 kunt u meewandelen met de ervaren Alpenkenner Hans de Jong, fysisch geograaf en sinds meer dan 25 jaar geologisch berggids in de Alpen.

Spitsbergen 2019

9 t/m 17 juli. Helaas al vol en u kunt zich opgeven voor de wachtlijst.

Beieren – Het geologisch hart van Europa

Zaterdag 24 t/m zaterdag 31 augustus 2019. In deze week ziet u: Oude continenten in het hart van Europa, dieptegesteenten: eclogiet, serpentinit, granaatamfiboliet.

De (Overijsselse) Vecht van bron tot monding

Vrijdag 4 t/m zondag 6 oktober 2019.

Een geologisch/cultuur/historische driedaagse busreis met 2 overnachtingen in Bad Bentheim.

Ontdek Zuid Amerika – Ecuador

Zaterdag 12 t/m zaterdag 26 oktober 2019.

Ecuador, het land van de gigantische Andes en van de Inca's. We doorkruisen de hoge Andes met haar immense rij (soms) werkende vulkanen die tot boven de 6000 meter reiken, de kustzone van de Pacific en het Amazone gebied met haar onvoorstelbare rijke ecosysteem.

Dagexcursies

Schokland: Kwartairgeologie, archeologie en menselijke geschiedenis

Zondag 21 juli 2019. Op deze dagexcursie zien we zien verrassende geologie dichtbij huis, het eerste Unesco Werelderfgoed en 8000 jaar menselijke bewoning.

Geologische rondreis door het West Nederlandse bekken – de diepe en de ondiepe ondergrond

Zondag 11 augustus 2019. Een geologische verkenning van 100 km door een verrassende verscheidenheid aan landschappen met een wandeling langs de Vlist – een prachtig stukje Nederland.

De Utrechtse Heuvelrug: op pad tussen Rhenen en Veenendaal

Zondag 8 september 2019. Pim van Wamel vertelt u over de ontwikkeling van de Utrechtse Heuvelrug gedurende de afgelopen 185.000 jaar. Wandel mee naar diverse uitzichtpunten, de zandgroeve van Kwintelooijen en Plantage Willem III.

Historische en geologische wandeling door Middel-eeuws Amsterdam

Zondag 22 september 2019.

Geologische stadswandeling Utrecht

Zondag 27 oktober 2019. Utrechters Jack Lanting en Hans Oude Nijhuis nemen u graag mee op een deels vernieuwde geologische speurtocht langs gevels en door oude straten met de loep in de hand.

Voor 2020 in voorbereiding

Deccan Traps in India

18 jan t/m 2 feb 2020.

AFBEELDING | Georeizen: de Deccan Traps, 18 jan t/m 2 feb 2020.

AFBEELDING | Georeizen in voorbereiding voor 4 t/m 18 februari 2020: Oman.

Oman

4 t/m 18 februari 2020.

Spitsbergen

2 t/m 10 juli 2020.

AFBEELDING | Georeizen: de Piesberg Groeve, onderdeel van de 2 daagse excursie '7 groeves in 2 dagen' in Nederlands-Duitse grensstreek.

Nederlands-Duitse grensstreek

7 groeves in 2 dagen! (Wij zoeken nog een geoloog...)
Weekend 25 & 26 April 2020.

Tevens in ontwikkeling

Reizen naar Marokko, Cyprus en de Lofoten!

Kijk voor meer informatie: www.georeizen.nl

Heeft u nog vragen dan kunt u bellen met Paul van Olm:
06 - 53 97 81 37

BESTUURSFUNCTIE?

Het bestuur zoekt naar iemand die de PR voor zijn rekening kan nemen. Een dankbare taak. Wellicht wilt u wel een andere bestuursfunctie ambiëren. Geef dat aan. Er zijn meer bestuursleden nodig. Kom a.u.b. ons helpen!

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

Afdeling Limburg

Nieuws uit Limburg

Zaterdag 31 augustus

Steenstort Staatsmijnen Emma en Hendrik te Brunssum

Zaterdag 28 september

Grindgroeve L'Ortye te Meers – Stein

Zondag 20 oktober

Geologische wandeling ENCI groeve met Wiel Schins.

Vertrek om 13.00 u. op de parkeerplaats waar de weg omhoog gaat naar Casino Slavante, vlak voor de ENCI gebouwen.

Adres ENCI: Lage Kanaaldijk 115, 6212 NA Maastricht.

Data en nadere gegevens over de lezingen en excursies van de afdeling Limburg zijn ook gepubliceerd op de website van de NGV Afdeling Limburg:

<https://geologie.nu/regionaal/ngv-afdeling-limburg-homepage/excursieprogramma/>

Miel Doumen, Secretaris afdeling Limburg

Afdeling Wageningen

Werkgroep Fossielen Wageningen

Het programma voor het najaar 2019 begint op vrijdagavond 6 september waar Melanie During een lezing zal houden met als onderwerp: Eind-Krijt extinctie. Op 4 oktober zal John Jagt een lezing verzorgen met als onderwerp: Krijtfossielen en mosasauriërs. Johan Vellekoop zal op 1 november een lezing houden met als onderwerp: Meteorieten, Klimaatveranderingen, en de Krijt-Paleogeengrens. Wat deed de dinosauriërs de das om? Als laatste lezing van 2019 zal Marcel van Schoor op **13 december** een lezing houden met als onderwerp: Het Devoon en Carboon van de Ardennen. Op onze website <http://www.werkgroepfossielenwageningen.nl> staat een overzicht van de diverse lezingen.

De bijeenkomsten vinden plaats in 'Ons Huis', Harnjesweg 84 te Wageningen. De avonden duren van 19.30 uur tot uiterlijk 22.00 uur. Voor meer informatie zie onze website, of neem contact met ons op.

Paul Selten, (Secretaris - Werkgroep Fossielen Wageningen)

Afdeling Utrecht en 't Gooi

Het afdelingsblad van Utrecht en 't Gooi, de Geo-graaf, wordt sinds enige tijd in full colour gedrukt. Dit komt de kwaliteit van de afbeeldingen sterk ten goede.

De eerste excursies van 2019 zijn al weer achter de rug en het programma voor het najaar wordt binnenkort gepubliceerd op onze website: www.geologieutrecht.nl.

Voor het najaar staan de volgende "Derde maandagen" op het programma:

16 september komt Marijke Haverkorn een presentatie houden over buitenaardse gesteenten;

28 oktober wordt de Beste Vondstverkiezing gehouden, in combinatie met een verloting ten bate van de clubkas;

18 november komt Vehbi Zabeli met een presentatie over

de mineralen van de Trepca mijn en Kosovo;
16 december komt Cees Hendrix met een verhaal over de geologie van Nederland.
De bijeenkomsten van de Afdeling worden gehouden in Museum Hofland in Laren.

Nico Zethof (Secretaris Utrecht en 't Gooi)

UITNODIGING

Afdeling Limburg 70 jaar

Alweer ruim 10 jaar geleden was het dat de afdeling Limburg het boek *Het Fenomeen Felder* uitgaf, met een eendaags congres. Aanleiding was het 60-jarig bestaans-jubileum, dat op deze manier werd gevierd. Eigenlijk bestond de afdeling Limburg vorig jaar 70 jaar, maar dat gedenken we pas nu. Dat heeft als oorzaak dat de volledig gerenoveerde geologiezaal in het Museum Valkenburg nu pas gereed is. Dat museum is al sinds jaar en dag ons vaste honk. In de geologiezaal is nu een zogenoemd Felder-kabinet gerealiseerd, waarmee we onze twee belangrijkste pioniers, Sjeuf en Werner Felder, gedenken. Op zaterdag 9 november a.s. willen we onze geologiezaal officieel (her)openen. Daar maken we dan een leuke dag van, waarvoor we alle leden van de NGV van harte willen uitnodigen. Vanaf 09.30 uur is er koffie met vlaai, dan zal om 10 uur onze voorzitter Wiel Schins een presentatie houden over de geologie van Z-Limburg én over de historie van de afdeling Limburg. Dan neemt conservator Jan Nillesen het woord en vertelt over de geologiezaal en het verhaal van de Felders. Na opening en bezichtiging van deze zaal is er de lunch, daarna gaan we in Valkenburg rondwandelen, om te zien welke geologische bezienswaardigheden daar zijn. Per slot van rekening spreken we van "Mergelstadje" en is een aantal historische gebouwen gerestaureerd.

Natuurlijk gaan we ook kijken naar de prehistorische vuursteenmijn. Als klapper komt John Jagt ons daarna vertellen over de Mosasaurus, ons toch wel belangrijkste Limburgse fossiel. Even na 16 uur wordt er dan geborrel en nemen we weer afscheid. We hopen ons als afdeling Limburg op die manier weer eens te presenteren en er een leuke dag van te maken. De entree is gratis, voor de lunch zijn er broodjes verkrijgbaar. Het museum ligt in de Grote Straat 31, midden in Valkenburg. U kunt met de trein komen, de auto parkeert u op het nabijgelegen Berkelplein. U moet zich wel aanmelden s.v.p. en wel op geol.ver.limb@gmail.com

Inlichtingen bij Bert Onstenk: bert.onstenk@xs4all.nl

Miel Doumen, secretaris afd. Limburg

AFBEELDING | *Mevrouw Lena Felder, weduwe van Sjeuf Felder, bekijkt de geologiezaal. Rechts van haar Wiel Schins, voorzitter afd. Limburg*

(advertentie)

Boek uitgeven?

Naast vormgever van Grondboor & Hamer, ook vormgever van allerlei publicaties over zowel archeologie en geologie als foto- of reisboeken en nog tal van andere onderwerpen. Voor ieder budget een professioneel ontwerp dat op een boeiende wijze vorm geeft aan de inhoud.

RUDIDEKKER
GRAFISCHE VORMGEVING

info@rudidekker.nl • 038 - 3867904 • www.rudidekker.nl

Grondboor & Hamer
zoekt op zeer korte termijn een nieuwe
HOOFDREDACTEUR

Grondboor & Hamer is al meer dan 70 jaar het gezicht van de Nederlandse Geologische Vereniging en de bindende factor tussen de leden. Het is een interessant en kwalitatief hoogstaand tijdschrift. Ingaande 1 januari 2020 zoeken we dringend een nieuwe hoofdredacteur.

Benodigde kwaliteiten:

- Brede, basale kennis *van*, maar vooral interesse *in* de geologie. Een professionele geologische opleiding is *niet* noodzakelijk.
- Gevoel voor samenwerking met auteurs uit kringen van amateur- en beroepsgeologen.
- Nieuwsgierigheid naar de wensen en interesses van de lezers van Grondboor & Hamer.
- Verantwoordelijkheidsgevoel m.b.t. planning en het werken met deadlines.
- Basale vaardigheid in computergebruik, email-communicatie en het uitwisselen van bestanden.

De functie:

- De hoofdredacteur werkt samen met redactieleden die de kwaliteit van aangeleverde artikelen vakinhoudelijk beoordelen, en met de eindredacteur, die de voorbereiding van het drukproces verzorgt.
- Het hoofdredacteurschap is een onbetaalde functie; onkosten worden uiteraard vergoed.
- Gemiddeld door het jaar heen vergt de functie naar schatting een dagdeel per week.
- De redactieleden en het ondersteunende redactiesecretariaat zullen zorgen voor een soepele overdracht van taken.

Bent u geïnteresseerd in deze dankbare en uitdagende functie, die van groot belang is voor de toekomst van onze vereniging en de (amateur)geologie in Nederland?

Neem dan contact op met de huidige redactie op ngv.redactiesecretariaat@gmail.com

(advertentie)

HENSKENS FOSSILS®

DIGGING - PREPARATIONS - WHOLESALE - EXHIBITIONS

International Dinosaur Digging Team®

Eikenboomgaard 11-13, 5341 CT, Oss (The Netherlands)

PH: +31 (0) 412 63 46 69

E-mail: theo@henskensfossils.nl

Open: Monday - Friday 8:00 am - 5:00 pm (CET)

Opening hours showroom: Saturday 10:00 am - 3:00 pm (CET)

WWW.HENSKENSFOSSILS.NL

